

**Tweede Kamer, vaste commissie voor Financiën
Rondetafelgesprek rentederivaten op 1 februari 2018**

Visie op het herstel van de rentederivaten voor het MKB van Rutger Schimmelpenninck, commissie derivaten benoemd door de Minister van Financiën,

Mijn twee collega's en ik hebben het herstelkader als onafhankelijke deskundigen opgesteld om een zo goed mogelijke oplossing te bedenken voor de problemen die het MKB heeft met rentederivaten. Daarvoor hebben wij met de banken maar vooral ook met klanten van banken en met belangenorganisaties gesproken. Van al deze partijen hebben wij – onder vertrouwelijkheid – inzage in dossiers gekregen. Daarnaast hebben wij de rechtspraak bestudeerd en hebben wij analyses gemaakt van de werking van rentederivaten. Op die basis hebben het herstelkader opgesteld. Wij hebben een makkelijk uit te voeren regeling overwogen, bijvoorbeeld een vast bedrag voor iedereen. Maar al snel kwamen wij tot de conclusie dat zo een oplossing geen recht zou doen aan de situatie van de individuele klanten, die van klant tot klant strek verschilt. Bovendien zou een aanbod onder het herstelkader voor klanten alleen acceptabel zijn indien zij, gelet op hun eigen omstandigheden, zien dat in hun situatie genoegdoening wordt gedaan.

Toch bevat het herstelkader een algemeen karakter. Een centraal onderdeel van het herstelkader is de coulancevergoeding: Een percentage van wat de klant onder het derivaat heeft betaald wordt terugbetaald, met een maximum van €100.000. Verder ontvangt de klant, afhankelijk van zijn situatie, teruggave van renteopslagen en een vergoeding voor mismatches. Hier is geen maximum van toepassing.

Alle betrokken banken hebben het herstelkader aanvaard en veel claimorganisaties van MKB klanten hebben geoordeeld dat het herstelkader een goede oplossing biedt voor de meerderheid van hun klanten. Dat wordt bevestigd door het hoge acceptatiepercentage.

Helaas zijn er tot nu toe minder aanbiedingen gedaan dan wij eind 2016 hadden beoogd. Voor een belangrijk deel wordt dit goed gemaakt door voorschotten die al zijn uitbetaald. Maar zoals ik net al aangaf, is de diversiteit bij de klanten erg groot. Een advocaat die honderd van deze zaken voor agrariërs behandelt zei mij dat er geen enkele gelijk is aan een andere. Daarnaast betreft het rentederivaten die vaak al meer dan 10 jaar geleden zijn afgesloten. Tussen toen en nu is bij banken van alles veranderd, bijvoorbeeld met betrekking tot nieuwe computersystemen of tengevolge van overnames. Het verzamelen van de juiste data is daardoor tijdrovend gebleken. Gezien die grote mate van verscheidenheid van dossiers, de uitdagingen op het gebied van datacollectie en de mate van controle van de aanbiedingen is het niet anders dan dat het uitvoeren van het herstelkader tijd vergt. In die zin hebben wij begrip voor de ontstane achterstand. Bovendien weten wij uit ervaring dat het verstrekken van vergoedingen bij collectieve claims een tijdrovende zaak is.

Hoewel het goed is dat alle partijen die bij de uitvoering betrokken zijn, zich realiseren dat er het nodige moet gebeuren en zich tot het uiterste moeten blijven inspannen, is het in onze ogen niet zo dat met nóg meer druk de uitvoering beter of sneller zal plaatsvinden. Zorgvuldigheid is ook van groot belang. De banken maken intussen veel kosten bij de uitvoering en mijn indruk is dat zij met de juiste instelling aan het werk zijn. Bovendien hebben de banken er alle belang bij dit traject snel en juist af te ronden. De voorschotten die de klanten als tussenoplossing al hebben ontvangen, zorgen ervoor dat de klanten intussen niet met lege handen staan toe te kijken.

Op dit moment spannen wij ons als deskundigen in om enkele laatste vragen die bij de toepassing van het herstelkader opkomen te beantwoorden. Wij gaan daarbij niet over individuele gevallen, anders dan in bindend advies. Daar bereiden wij ons nu ook op voor.

Amsterdam, 30 januari 2018